

Programma duurzaamheid 2026-2030

Voor vastelling in
de raad van
september 2025

Inhoud

1. Inleiding	3	5. Een toekomstbestendige openbare ruimte	25
1.1 Aanleiding	4	5.1 Wat willen we bereiken in 2030?	26
1.2 Doel en functie van het Programma Duurzaamheid	4	5.2 Wat gaan we hiervoor doen?	26
1.3 Toelichting op vastgesteld financieel perspectief	5	5.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	30
1.4 Leeswijzer	6		
2. Inwoners centraal: samenwerking en communicatie	8	6. Duurzaamheid in eigen huis	32
2.1 Wat willen we bereiken in 2030?	9	6.1 Wat willen we bereiken in 2030?	33
2.2 Wat gaan we hiervoor doen?	10	6.2 Wat gaan we hiervoor doen?	33
2.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	13	6.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	37
3. Comfortabel en duurzaam wonen	14	7. Monitoring en rapportage	39
3.1 Wat willen we bereiken in 2030?	15	7.1 Wat willen we bereiken in 2030?	40
3.2 Wat gaan we hiervoor doen?	16	7.2 Wat gaan we hiervoor doen?	40
3.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	19	7.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	41
4. Vitale en duurzame bedrijvigheid	20	8. Samenvatting	42
4.1 Wat willen we bereiken in 2030?	21	8.1 Welke investeringen worden nu gevraagd?	43
4.2 Wat gaan we hiervoor doen?	21	8.2 Welke investeringen worden in de toekomst gevraagd?	43
4.3 Wat hebben we hiervoor nodig?	24		

1.

pagina 3

Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeenteraad van Huizen stelde op 20 maart 2025 de notitie Sturen op Duurzaamheid vast. Deze notitie bevat een visie op de wijze waarop landelijke doelen voor de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit in Huizen worden vertaald naar een gemeentelijke opgave tot 2050.

Om de notitie uit te werken, werd besloten om een Programma Duurzaamheid 2026-2030 te ontwikkelen. Het concept van dit programma is aangeboden bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2025 op 3 juli 2025. De raad stelde daarbij het door het college voorgestelde financieel perspectief vast, op basis van een afweging van ingediende voorstellen. De betekenis van dit vastgestelde perspectief voor het programma wordt toegelicht in paragraaf 1.3. Tegelijkertijd besloot de raad om de inhoudelijke behandeling van het Programma Duurzaamheid 2026-2030 te verplaatsen naar de vergadering van 25 september 2025.

Het voor u liggende document is hiermee het Programma Duurzaamheid 2026-2030 dat voor vaststelling in de raad van 25 september 2025 wordt aangeboden.

1.2 Doel en functie van het Programma Duurzaamheid

Het Programma Duurzaamheid 2026-2030¹ werkt de opgave en visie uit de notitie Sturen op Duurzaamheid uit voor de periode 2026 t/m 2030. Dit programma vormt daarmee het eerste van vijf meerjaren-programma's die samen richting geven aan het duurzaamheidsbeleid

van de gemeente Huizen tot 2050. In het programma zijn opgenomen:

- de doelen per deelprogramma voor het jaar 2030;
- de projecten om deze doelen te realiseren;
- de benodigde financiële middelen voor de periode 2026–2030.

De financiële middelen van het programma werden inzichtelijk gemaakt bij de Voorjaarsnota. Er werd onderscheid gemaakt in:

- activiteiten waarvoor bij vaststelling van dit programma middelen worden aangevraagd;
- activiteiten die worden bekostigd uit andere bronnen, zoals de Rijksuitkering Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE) of de reserve milieubeleid;
- mogelijke toekomstige investeringen waarvoor in de periode 2026–2030 bestuurlijke besluitvorming nodig is; dit betreft bijvoorbeeld budget voor fysieke maatregelen of uitbreiding van personeelscapaciteit, en is per activiteit apart aangegeven.

Het Programma Duurzaamheid 2026-2030 biedt hiermee een onderbouwd overzicht van doelen, activiteiten en middelen voor uitvoering.

Ten opzichte van het Milieuprogramma 2021-2025 is de reikwijdte van het programma verbreed. Naast energietransitie richt het programma zich nu ook op de thema's klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit. Verder zijn de benodigde middelen inzichtelijk gemaakt voor de volledige programmaperiode van vijf jaar, in plaats van per jaar. Dit is nader toegelicht in de notitie Sturen op Duurzaamheid.

[1] Voor de leesbaarheid wordt het (concept-)Programma Duurzaamheid 2026-2030 in het vervolg van dit document aangeduid als programma.

1.3 Toelichting op vastgesteld financieel perspectief

Ten behoeve van de besluitvorming bij de Voorjaarsnota werden de verschillende activiteiten uit het Programma Duurzaamheid 2026-2030 opgenomen op een bredere lijst van projecten die nog in de begroting moeten worden vertaald. Het college stelde daarbij voor om deze projecten in te delen volgens de criteria ambitie/noodzaak en structureel/incidenteel. De raad stemde in met het collegevoorstel om alleen budget te begroten voor de noodzakelijke projecten (structureel én incidenteel) en voor wat betreft de ambities alleen voor de incidentele projecten. Dit besluit betekent dat één activiteit uit het conceptprogramma (OR11- inzet op biodiversiteit bij groenprojecten) niet kon worden gehonoreerd. Het budget voor deze activiteit is in dit definitieve Programma Duurzaamheid 2026-2030 daarom geschrapt.

Bij het antwoord op de vraag of het Programma Duurzaamheid 2026-2030 moet worden ingedeeld als noodzaak of ambitie, werd onderstaande toelichting uit het conceptprogramma als leidraad gebruikt.

“De vraag over noodzaak of ambitie kan gesteld worden voor het programma als geheel of voor afzonderlijke projecten, en helpt bij het maken van bestuurlijk-politieke keuzes. Het antwoord op deze vraag is dat voor de opgave duurzaamheid zonder meer sprake is van noodzaak, maar dat er in beginsel beleidsvrijheid is om de noodzakelijke opgave (geheel of gedeeltelijk) uit te stellen. Tegelijkertijd is uitstel in de vastgestelde notitie Sturen op Duurzaamheid als onwenselijk benoemd.

Het programma Duurzaamheid 2026-2030 is een opdracht die voortkomt uit het raadsbesluit van 20 maart 2025 over de notitie Sturen op Duurzaamheid . Het programma als geheel geeft invulling aan beleidsdoelen en wetgeving voor alle duurzaamheidstransities. Duurzaamheid is een maatschappelijk opgave van enorme omvang die niet aan gemeenten voorbijgaat. Sterker nog, gemeenten hebben een voorbeeldrol op dit gebied. In bijlage 2 van de notitie Sturen op Duurzaamheid is een (niet uitputtend) overzicht van vastgesteld Europees, landelijk en lokaal beleid en geldende wet- en regelgeving opgesomd. Vanuit dit oogpunt bezien is het gehele programma een noodzakelijke lokale vertaling van Europese en landelijke doelstellingen en wetgeving voor alle transitie duurzaamheid: de energietransitie, de circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit. Dit zijn geen vrijblijvende thema's.

Elk project binnen dit programma heeft een directe of indirecte relatie met vastgesteld beleid of geldende wet- en regelgeving die hoort bij de betreffende transitieopgave. Als individuele projecten beoordeeld zouden worden op noodzaak of ambitie, ontstaat al snel de vraag hoe sterk die relatie precies is. Een eenduidig antwoord hierop is lastig. Bovendien kent het Programma Duurzaamheid 2026–2030 een sterke onderlinge samenhang tussen de verschillende duurzaamheidstransities en de gekozen aanpak. Het programma vormt één geheel. Een voorbeeld hiervan is het uitgangspunt om breed in te zetten op participatie, dat van toepassing is op vrijwel alle onderdelen van het programma.

Dit neemt niet weg dat er een ambitie in de notitie Sturen op Duurzaamheid is geformuleerd die het tempo duidt dat Huizen wil

hanteren om de transitiedoelen in Huizen te realiseren en de rol die de gemeente hierbij wil innemen. Gekozen is voor een tempo dat aansluit bij landelijke doelen (voor 2030 en 2050) en een rol die zich kenmerkt als leidend, met een duidelijk omliggende strategie en integratie van duurzaamheid in het beleid. Dit betekent niet dat in alle gevallen automatisch voor de meest duurzame oplossing wordt gekozen. Afwegingen over haalbaarheid blijven bestaan. Wel geldt als perspectief dat elk toekomstig (relevant) besluit genomen wordt vanuit het besef wat dit besluit betekent voor het behalen van de duurzaamheidsdoelen.

Het programma dat nu voorligt maakt een begin om voor alle transities stappen voor te bereiden en op onderdelen de uitvoering (verder) op te pakken, passend bij de schaal en de ambitie van de gemeente. Sommige acties in dit programma zijn noodzakelijke voorbereidingen, die voorwaarden scheppen voor het nemen van zwaardere, meer structurele besluiten in de periode 2026–2030. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om keuzes rondom een collectieve warmtevoorziening, fysieke maatregelen voor vergroening en klimaatadaptatie in de openbare ruimte, verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en het duurzaam inkopen van producten en diensten.

Aanvullend kan worden opgemerkt dat dit programma als een voortzetting van sinds 2015 vastgesteld gemeentelijk beleid (Nota Huizen Klimaatneutraal in 2050) kan worden gezien. Sindsdien is de aandacht voor duurzaamheid in de samenleving en binnen het beleid structureel toegenomen. Er is sprake van groeiende betrokkenheid, beleidsontwikkeling, uitvoering van activiteiten en zichtbare resultaten. In de afgelopen jaren is met Rijksmiddelen een vaste

formatie in de gemeente en een netwerk in de samenleving opgebouwd die met elkaar klaarstaan om activiteiten te continueren en verder op te pakken. Zo bezien kan dit programma niet alleen als noodzakelijke taak, maar grotendeels ook als structurele taak worden opgevat.

Daarbij geldt dat dit programma geen ‘plustaak’ is bovenop een al bestaande basis. Het programma is ‘basis en plus ineen’. Het programma maakt álle duurzaamheidstaken van de gemeente Huizen direct of indirect mogelijk (en de coördinatie hierop). Er is nagenoeg geen structureel budget in de gemeentebegroting voor duurzaamheidstaken opgenomen. Tot op heden is steeds de keuze gemaakt om duurzaamheid te financieren met incidenteel budget, via de reserve milieubeleid. Omdat deze reserve ontoereikend is om de activiteiten te dekken, is dit programma nu ‘op het kleed’ bij de Voorjaarsnota komen te liggen.”

1.4 Leeswijzer

Dit programma kent de volgende opzet en indeling van hoofdstukken.

De hoofdstukken 2 t/m 7 bevatten de verschillende deelprogramma’s. Ingegaan wordt op:

- Inwoners centraal: samenwerking en participatie (2)
- Comfortabel en duurzaam wonen (3)
- Vitale en duurzame bedrijvigheid (4)
- Een toekomstbestendige openbare ruimte (5)
- Duurzaamheid in eigen huis, waaronder onder meer gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en inkoopprocessen (6)
- Monitoring en rapportage (7)

Voor elk van deze thema's is opgenomen:

- Wat willen we bereiken in 2030?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat hebben we hiervoor nodig?

Hoofdstuk 8 geeft een korte samenvatting. Hierin wordt toegelicht welke investeringen op dit moment worden gevraagd en voor welke investeringen in de toekomst besluiten worden gevraagd.

2.

pagina 8

Inwoners centraal: samenwerking en communicatie

Veel mensen willen vanuit betrokkenheid bij hun buurt, of bij grote vraagstukken, meedenken en meedoen. De notitie Sturen op Duurzaamheid gaat uit van het versterken van die betrokkenheid, als voorwaarde om de veranderingen te realiseren. De warmtetransitie is de meest ingrijpende verandering, die zelfs in de woning om aanpassingen vraagt. Het is daarom cruciaal dat inwoners zich mede-eigenaar voelen van het veranderingsproces. Door bewoners actief te betrekken, worden waardevolle inzichten verzameld die bijdragen aan effectievere, meer gedragen oplossingen. Die oplossingen zijn daardoor naar verwachting uiteindelijk ook kosteneffectief. Voor dit alles zijn investeringen in participatie voor de lange termijn noodzakelijk, vanuit een besef dat de effecten in de fysieke leefomgeving in de eerste periode misschien niet op grote schaal waarneembaar zullen zijn.

De participatie rond duurzaamheid staat niet op zichzelf. Het betrekken van inwoners en maatschappelijke organisaties bij duurzaamheid heeft invloed op andere participatieprocessen in de gemeente, en andersom. Een eerlijke dialoog en vertrouwen zijn uitgangspunten bij de participatie en communicatie. Hierbij helpt een gezamenlijk verhaal over duurzaamheid om mensen te betrekken, en door mee te doen versterken mensen dat verhaal weer.

2.1 Wat willen we bereiken in 2030?

- Inwoners weten de weg om mee te kunnen denken met duurzame opgaven. Of hieraan mee te doen. De participatie is op gang gekomen voor niet alleen de energietransitie, maar ook de circulaire transitie, duurzame mobiliteit, versterking van de biodiversiteit en klimaatadaptatie. De gemeente steunt bij

voorkeur initiatieven van inwoners (overheidsparticipatie), indien nodig neemt de gemeente het voortouw en betreft inwoners hierbij (burgerparticipatie).

- Specifiek voor de warmtetransitie is het intensieve participatietraject binnen de kansrijke gebieden voor collectieve warmte op stoom gekomen (zie ook hoofdstuk 3).
- Er is een netwerk duurzaamheid² opgebouwd dat stevig is verankerd in de Huizer samenleving en nauw met elkaar samenwerkt. HuizenDuurzaam, Versa Welzijn (opbouwwerk duurzaamheid), natuurorganisaties, expertgroepen, NME-organisaties, scholen, het waterschap AGV, woningcorporaties, de netbeheerder, ondernemersorganisaties en andere organisaties kennen de gezamenlijke opgave duurzaamheid en weten waarvoor ze bij elkaar en de gemeente terecht kunnen.
- De gemeente speelt actief in op initiatieven van bewoners. Deze worden zo veel mogelijk gefaciliteerd.
- Voor elk vraagstuk rond duurzaamheid is er een toegankelijk eerste loket (bij voorkeur één loket) en informatiepunt voor inwoners.
- Bij belangrijke beleidskeuzes op het gebied van duurzaamheid raadpleegt de gemeente inwoners, partners en partijen die actief zijn op de verschillende onderwerpen van duurzaamheid (het netwerk duurzaamheid).
- Organisaties binnen het netwerk duurzaamheid stellen, naast de eigen kalenders, elk jaar gezamenlijk een communicatie- en participatiekalender duurzaamheid op en stemmen activiteiten op elkaar af.

[2] De term 'netwerk duurzaamheid' wordt in dit programma gebruikt om praktische redenen, het is geen formeel netwerk.

- De educatie rond duurzaamheid is afgestemd op de communicatie- en participatiekalender. Lokale organisaties zetten zich in voor educatieve activiteiten in Huizen. Zo draagt educatie bij aan de gezamenlijke lokale doelen.

2.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

De gemeente kiest nadrukkelijk voor een aanpak die uitgaat van de kracht en betrokkenheid van inwoners. Dit vergemakkelijkt op lange termijn de opgave en zorgt zodoende voor een kosteneffectieve aanpak. De lopende subsidies aan de netwerkpartners worden voortgezet op in elk geval het bestaande niveau. Dit vraagt in dit deelprogramma om de grootste financiële investering, omdat structurele middelen hiervoor niet zijn begroot. De Rijksuitkering CDOKE wordt ingezet om de basiscapaciteit voor participatie en communicatie duurzaamheid op orde te brengen en de samenwerking met stakeholders en inwoners te organiseren. Daarnaast is op onderdelen sprake van enkele nieuwe activiteiten, of (beperkte) uitbreiding van bestaande activiteiten.

Participatieaanpak duurzaamheid

In 2026 ontwikkelt de gemeente een overkoepelende participatieaanpak voor duurzaamheid. Deze bevordert de samenhang tussen de duurzaamheidstransities en zorgt voor efficiënt middelengebruik. De aanpak vormt de basis voor de specifieke participatiestrategieën per transitie, doelgroep of thema. De aanpak is gebaseerd op Asset-Based Community Development (ABCD), waarbij netwerken worden opgebouwd en de capaciteiten van bewoners en organisaties worden gemobiliseerd. Het netwerk duurzaamheid speelt hierin een actieve rol, terwijl de gemeente faciliteert.

Deze werkwijze houdt de uitvoerende capaciteit van de gemeente beheersbaar en vergroot de effectiviteit. De samenwerking tussen gemeentelijke disciplines versterkt deze aanpak, met als perspectief een gebiedsgerichte participatie die meerdere beleidsterreinen integreert.

De lokale energiecoöperatie HuizenDuurzaam staat centraal in de bewonersparticipatie duurzaamheid. De coöperatie werkt aan het verbinden en activeren van bewoners, en wil een centrale rol spelen in alle duurzaamheidsvraagstukken binnen de gemeente. Uit het inwonerspanel van april 2025 blijkt dat 54% van de inwoners HuizenDuurzaam inmiddels kent. Vanuit haar doel - het opbouwen van een eerlijke, duurzame en lokale energiegemeenschap - groeit HuizenDuurzaam in haar rol als coördinator binnen het netwerk duurzaamheid.

“Zonder geld en capaciteit, geen participatie” (Participatiebeleid Wij Maken Huizen, oktober 2022). Het is daarom essentieel om de basissubsidie aan HuizenDuurzaam tot en met 2030, en waarschijnlijk ook daarna, voort te zetten.

Dit biedt de basis om samen met inwoners alle benodigde veranderingen in te zetten. De subsidie blijft op het huidige niveau, met voorwaarden die de onderlinge samenwerking versterken, het netwerk uitbreiden en de activiteiten verbreden. Waar de focus nu vooral ligt op de energietransitie, worden ook de andere duurzaamheidstransities nadrukkelijker opgepakt.

Gemeentelijke capaciteit voor duurzaamheidsparticipatie

Gezien de tijdsduur (25 jaar) en complexiteit van de transitie, is er structurele en specifiek op duurzaamheid gerichte participatiecapaciteit nodig. Dit gaat onder meer om:

- het ontwikkelen en actueel houden van de participatieaanpak voor duurzaamheid;
- het vertalen van deze aanpak naar concrete projectvoorstellen, zoals vergroening van wijken, het afkoppelen van regenpijpen, woningisolatie, aardgasvrije buurtinitiatieven, het terugdringen van plastics en dergelijke;
- het daadwerkelijk uitvoeren van participatie binnen die projecten, en zodoende de verbinding leggen tussen beleid en uitvoering in de praktijk.

De inzet van de ABCD-aanpak (Asset Based Community Development) en betere interne samenwerking helpen, maar lossen het capaciteitsprobleem niet volledig op. Wel kan de duurzaamheids-capaciteit, als deze slim wordt ingezet, tegelijkertijd bijdragen aan participatie in bredere projecten binnen het fysieke en sociale domein.

Warmtetransitie is urgent en een speerpunt

De warmtetransitie vraagt om de meest intensieve participatie. Vanaf 2026 ontwikkelt de gemeente een participatiestrategie voor besluiten over collectieve warmte in de geselecteerde kansrijke gebieden, die wordt uitgevoerd tot en met 2030 en daarna (zie hoofdstuk 3). In andere wijken is eveneens langdurige participatie nodig. Uit het inwonerspanel van april 2025 blijkt dat 61% van de inwoners goed geïnformeerd wil blijven over plannen in de eigen wijk. 31% verwacht dat de gemeente samen met bewoners plannen maakt voor aardgasvrij wonen, terwijl 37% de voorkeur geeft aan individuele ondersteuning boven wijkgerichte keuzes. Dit benadrukt de noodzaak van een persoonlijke, brede en gevarieerde participatieaanpak, afgestemd op verschillende verwachtingen. Andere gemeenten delen vergelijkbare inzichten en ervaringen. De benodigde extra capaciteit is aanzienlijk en wordt meegenomen in de besluitvorming over het Warmteprogramma, dat in 2026 wordt opgesteld en bestuurlijk vastgesteld.

Inspelen op initiatieven

Om in te kunnen spelen op initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties, bevat dit programma een basisbudget voor begeleiding van deze initiatieven. Zulke ideeën ontstaan vaak buiten vooraf vastgestelde plannen om, en vragen om een snelle en praktische reactie. Met een flexibel basisbudget kan de gemeente deze energie uit de samenleving benutten, stimuleren en opschalen, en zo samen met inwoners of bedrijven duurzame stappen zetten. Deze manier van werken is inherent aan de keuzes die in de notitie Sturen op Duurzaamheid zijn gemaakt (opgavegericht werken, Asset Based Community Development).

Communicatiecampagne duurzaamheid

Samen met het netwerk duurzaamheid ontwikkelt de gemeente een gecoördineerde koepelcampagne om duurzaamheid op een duidelijke en consistente manier te promoten.

In samenwerking met het netwerk komt er een eenduidig loket en informatiepunt voor alle duurzaamheidsvraagstukken. Dit vergroot de duidelijkheid voor bewoners en bedrijven en versterkt de impact. De koepelcampagne vormt de basis voor communicatieplannen voor diverse projecten en transitie. Deze omvat zowel terugkerende activiteiten als eenmalige initiatieven: tegelwippen, regentonacties, buurtinitiatieven, samenwerking met expertgroepen, straatgesprekken over energiebesparing, bijeenkomsten voor woningisolatie, kennisbijeenkomsten, de Klimaatweek, enzovoort. De capaciteit voor deze activiteiten wordt bij voorkeur buiten de gemeente, maar binnen het netwerk, ondergebracht. Desondanks blijft gemeentelijke inzet, kennis en monitoring noodzakelijk. De gemeentelijke communicatie-inzet voor al deze activiteiten kent een minimale basis die in dit programma is benoemd.

DuurzaamHuiz

Een herkenbare en fysieke locatie in Huizen voor bijeenkomsten, advies en voorlichting is van groot belang. DuurzaamHuiz blijft in elk geval tot 2030 een ontmoetingsplaats voor het netwerk duurzaamheid. Dit kan op de huidige locatie aan de Kerkstraat zijn, maar een andere locatie is op termijn eveneens denkbaar. 10% van de deelnemers aan het inwonerspanel heeft het DuurzaamHuiz inmiddels bezocht. De gemeente zet de financiële ondersteuning hiervan voort, waarbij wordt uitgegaan van de huidige personele bezetting en openingstijden.

Opbouwwerk duurzaamheid

Het opbouwwerk duurzaamheid door Versa Welzijn blijft behouden op het huidige basisniveau. Er blijft speciale aandacht nodig voor kwetsbare groepen mensen, door het geven van ondersteuning die specifiek op de persoonlijke situatie is afgestemd of door opbouwwerk.

Educatie

Uit het inwonerspanel van april 2025 blijkt dat veel inwoners betere voorlichting en natuur- en milieueducatie (NME) belangrijk vinden. De samenwerking met Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek blijft daarom in stand. Kinderboerderij en NME-centrum De Warande maken deel uit van het regionale NME-aanbod. Het doel is om elk jaar één of twee extra lokale activiteiten boven op de huidige basis te organiseren, waarbij vooral de verbinding met lokale organisaties en bedrijven wordt versterkt.

Voor het deelprogramma Communicatie & Participatie (C&P) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. In het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota werd deze tabel nader uitgewerkt, waarbij de nummering uit dit programma werd aangehouden. Die uitwerking omvat onder andere de wijze van dekking, de verdeling van lasten over de jaren 2026 t/m 2030 en ook of in de periode 2026 t/m 2030 aanvullende uitgaven kunnen worden verwacht, op basis van separate toekomstige voorstellen (die werden daarin dan als PM-post opgenomen).

2.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Communicatie & Participatie (C&P)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
C&P1	Ontwikkelen participatieaanpak	Ontwikkelkosten extern	2026	25.000
C&P2	Basissubsidie HuizenDuurzaam	Voortzetten subsidie. Betreft coördinator energiecoaches, communicatiemiddelen, vrijwilligersvergoedingen e.d. 85.000 per jaar (t/m eind 2026 al begroot)	2027-2030	340.000
C&P3	Basisinzet participatie duurzaamheid	1 fte, dekking via CDOKE	2026-2030	(550.000)
C&P4	Samenwerkingskansen participatieaanpak (intern)	Aansluiten bij ontwikkelingen in de gemeente op het gebied van gebiedsgericht en integraal werken	2026-2030	0
C&P5	Inspelen op initiatieven	Basisbudget van 15.000 per jaar om actief in te spelen op initiatieven duurzaamheid	2026-2030	75.000
C&P6	Koepelcampagne Duurzaamheid	Ontwikkelkosten extern	2026	25.000
C&P7	Communicatiemiddelen duurzaamheid	Communicatiemiddelen online en offline voor alle thema's duurzaamheid, 20.000 jaarlijks	2026-2030	100.000
C&P8	Basisinzet communicatie duurzaamheid	1 fte, dekking via CDOKE	2026-2030	(450.000)
C&P9	Subsidie DuurzaamHuis of vergelijkbare locatie(s)	Voortzetten subsidie. Betreft huur, personele bezetting en bijkomende kosten: 180.000 per jaar (t/m juli 2026 reeds begroot)	2026-2030	795.000
C&P10	Basissubsidie Versa Welzijn opbouwwerk duurzaamheid	Voortzetten basisniveau opbouwwerk duurzaamheid o.b.v. 2 dagen per week	2026-2030	300.000
C&P11	Aanvullende participatie-inzet warmtetransitie	Volgt bij besluitvorming over Warmteprogramma	2027-2030	0
C&P12	Educatie	Voorzetten ondersteuning, met 1-2 extra activiteiten per jaar: 10.000 per jaar	2026-2030	50.000
Totaal deelprogramma communicatie & participatie			2026-2030	1.710.000

3.

pagina 14

Comfortabel en duurzaam wonen

Het verwarmen van woningen met aardgas maakt in de komende decennia plaats voor duurzamere technieken. Het Rijk wil dat alle gebouwen in 2050 aardgasvrij zijn. In het Klimaatakkoord is vastgelegd dat gemeenten hierbij de regie voeren. Huizen neemt die rol op zich door samen te werken (zie hoofdstuk 2) en ondersteuning te bieden, zodat de overstap voor iedereen haalbaar en betaalbaar blijft.

De warmtetransitie biedt tegelijkertijd kansen om het wooncomfort te verbeteren en om andere duurzame maatregelen onder de aandacht te brengen, zoals goede isolatie en ventilatie. Daarnaast is er extra aandacht voor klimaatadaptatie en het versterken van biodiversiteit rond de woning. Door tuinen te vergroenen, regenpijpen af te koppelen en minder verharding toe te passen, wordt hittestress verminderd, wateroverlast voorkomen en beter omgegaan met droogte. Zulke maatregelen dragen niet alleen bij aan een duurzamere leefomgeving, maar zorgen ook voor een comfortabeler, gezonder en prettiger huis.

Nieuwe woningen worden daarom zo duurzaam én klimaatbestendig mogelijk gebouwd, met aandacht voor zowel energie als een slimme, groene inrichting van de buitenruimte.

3.1 Wat willen we bereiken in 2030?

- In 2030 is een groot deel van de slecht geïsoleerde woningen in Huizen klaar voor een overstap naar aardgasvrij. Deze woningen zijn dan goed genoeg geïsoleerd om zonder extra maatregelen aangesloten te worden op een duurzame warmtebron of warmtepomp. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van natuurlijke en biobased materialen.

Wat er na 2030 nog aan isolatie nodig is - zowel voor koop- als huurwoningen - is uitgewerkt in het Warmteprogramma en onderbouwd met cijfers.

- Het tempo, de fasering en de wijze waarop woningen en wijken aardgasvrij worden, is uitgewerkt en vastgelegd in dit Warmteprogramma. De eerste projecten van het Warmteprogramma zijn in ontwikkeling.
- Afhankelijk van de beschikbaarheid van door het Rijk te verstrekken financiële middelen kunnen huishoudens met een hoger risico op energiearmoede ook na 2026 ondersteuning krijgen. Denk bijvoorbeeld aan hulp van de Fixbrigade of andere energiebesparende maatregelen om energiekosten blijvend te verlagen.
- Voor elk type woning is een op maat gemaakt advies beschikbaar over energiebesparing, warmteoplossingen en zonnepanelen. Of het nu gaat om een huurhuis, koopwoning, een woning in een VvE of een monument, er is altijd een passend advies over te nemen maatregelen. Waar mogelijk worden energiemaatregelen gekoppeld aan andere initiatieven, zoals het vergroenen van buurten of het ontsteden van tuinen (zie hoofdstuk 2 en 5).
- Voor een collectieve warmtevoorziening in Huizen is een voorlopig investeringsbesluit genomen. Deze te ontwikkelen collectieve warmtevoorziening is vooral interessant voor kleinere woningen en/of huishoudens met beperkte mogelijkheden om investeringen te plegen. De samenwerking met woningcorporatie de Alliantie vormt hiervoor de basis. In kaart is gebracht welke woningen in het aangewezen kansrijke gebied voor collectieve warmte nog moeten worden geïsoleerd om aangesloten te kunnen worden en welke maatregelen (een totaalaanbod) er daarbij aan de woningen getroffen moeten worden.

- Daarnaast is met de Alliantie een gezamenlijke strategie opgesteld voor het verduurzamen van de in beheer zijnde huurwoningen. Deze strategie is uitgewerkt in concrete plannen en opgenomen in de prestatieafspraken. De uitvoering is in gang gezet.
- Nieuwe woningen in Huizen worden gebouwd met aandacht voor energieverbruik, klimaatadaptatie, circulariteit en biodiversiteit. Naast het voldoen aan wettelijke eisen gelden de uitgangspunten uit het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw, waarbij minimaal het ambitieniveau brons wordt gehanteerd.
- In 2030 is de pilot streekhoutbouw afgerond. Op dat moment wordt gewerkt aan de opschaling van de aanpak, gericht op het duurzaam bouwen met lokaal hout.

3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

Woningisolatie houdt prioriteit. Het in stand houden van de gemeentelijke subsidie voor woningisolatie vraagt in dit deelprogramma op dit moment om de grootste financiële investering. Er gebeurt meer. Zo wordt toegewerkt naar een besluit voor realisatie van een collectieve warmtevoorziening. Wanneer dit traject wordt voortgezet, zal een aanzienlijke investering nodig zijn voor met name participatie en projectvoorbereiding en -uitvoering. Bij de vaststelling in 2026 van het verplichte Warmteprogramma worden middelen en capaciteit voor de warmtetransitie voor de gehele gemeente in beeld gebracht. Investerings in een collectieve energievoorziening en/of overige infrastructurele maatregelen worden daarnaast via separate voorstellen voor besluitvorming voorgelegd.

Collectieve warmtevoorziening

In het huidige (prioritair) kansrijke gebied voor collectieve warmte liggen ca. 3.600 woningen. Om vóór 2030 een voorlopig besluit te nemen over realisatie van een collectieve warmtevoorziening in dit gebied, zijn verschillende stappen nodig, waaronder:

- nader onderzoek naar warmtebronnen en energieconcepten
- nader onderzoek naar haalbaarheid en betaalbaarheid
- het opstellen en uitvoeren van een participatiestrategie
- het ontwerpen van het systeem via verschillende ontwerpstappen (in participatie)
- het reserveren van ruimte van de eventueel toekomstige ringleiding en bovengrondse voorzieningen
- het onderzoeken van de oprichting van een warmtebedrijf (met publiek meerderheidsbelang), en bij een positief besluit verder uitwerken hiervan
- de daadwerkelijke oprichting van een warmtebedrijf

Via een intentieovereenkomst en samenwerkingsovereenkomst met stakeholders wordt stapsgewijs toegewerkt naar het voorlopige investeringsbesluit. Dit besluit geeft duidelijkheid aan inwoners in dit gebied en stakeholders als de Alliantie, Waterschap Amstel Gooi en Vecht, HuizenDuurzaam en Liander.

In 2026 worden de eerste voorbereidende onderzoeken uitgevoerd. De benodigde capaciteit voor de vervolgfase - na 2026 - wordt meegenomen in de besluitvorming over het Warmteprogramma, dat in 2026 wordt vastgesteld. Bij een positief besluit is vanaf 2027 extra capaciteit nodig, onder andere voor projectleiding en participatie, omdat dan gestart wordt met het ontwerpen van het systeem.

Gebiedsontwikkeling De Wolfskamer

In aanloop naar dit voorlopige investeringsbesluit is (in 2026) meer duidelijkheid ontstaan over het aanleggen van een kleinschalig warmtenet en het oprichten van een energie-entiteit voor de gebiedsontwikkeling De Wolfskamer. Een positief besluit over deze energie-entiteit vergemakkelijkt een positief besluit over de collectieve warmtevoorziening in het kansrijke gebied, vooral als stakeholders deelname aan De Wolfskamer afhankelijk maken van de mogelijkheid tot opschaling. De keuzes die worden gemaakt voor De Wolfskamer hebben daarmee niet alleen gevolgen voor dit specifieke gebied, maar indirect ook voor de verdere ontwikkeling van collectieve warmte in de rest van Huizen.

Warmteprogramma

In 2026 stelt de gemeente het Warmteprogramma vast. Dit is een wettelijke plicht. Het Warmteprogramma vervangt de in 2021 vastgestelde Warmtevisie. In het Warmteprogramma staat hoe woningen en buurten tot 2035 verder worden geïsoleerd en stap voor stap aardgasvrij worden gemaakt. Voor de periode na 2035 worden de hoofdlijnen opgenomen. Het Warmteprogramma gaat over de hele energievoorziening in Huizen: van het opwekken van energie tot het gebruiken van warmte, koeling en elektriciteit. Het wordt dus een compleet plan voor de energietransitie in de hele gemeente.

Bij het vaststellen van het Warmteprogramma in 2026 worden de financiële middelen gevraagd om dit programma uit te voeren. De uitvoeringsbudgetten hebben niet alleen betrekking op de plannen rond collectieve warmte, maar ook op wijken waar bijvoorbeeld gekozen wordt voor een volledig elektrische oplossing (all-electric).

Isoleren en energiebesparing bestaande woningen

Woningisolatie en energiebesparing blijven tot 2030 een belangrijke prioriteit. De inzet op woningisolatie en energiebesparing sluit aan bij de wensen van inwoners. Uit het inwonerspanel blijkt dat 63% van de respondenten financiële steun (zoals subsidies) als belangrijkste vorm van ondersteuning ziet. De gemeente werkt samen met partners zoals HuizenDuurzaam, Versa Welzijn en het Energiedienstenbedrijf Gooi en Vechtstreek aan het Lokaal Isolatieprogramma Huizen, dat zich richt op slecht geïsoleerde koopwoningen. Ook blijft de gemeentelijke Subsidieregeling Woningisolatie Huizen bestaan. In beide regelingen wordt het gebruik van biobased isolatiematerialen gestimuleerd.

Huishoudens die risico lopen op energiearmoede kunnen extra ondersteuning krijgen, mits het Rijk de financiering hiervoor continueert. Voor het verduurzamen en isoleren van huurwoningen maakt de gemeente afspraken met woningcorporatie de Alliantie.

Isoleren moet natuurvriendelijk gebeuren. Om te voorkomen dat woningeigenaren zelf ecologisch onderzoek moeten doen, stelt de gemeente het soortenmanagementplan vast in 2026. Op basis hiervan wordt een gebiedsgerichte ontheffing aangevraagd bij de provincie. Zo kunnen bewoners hun woning isoleren volgens vaste regels, zonder beschermde dieren en planten te verstoren. Wel moet dit plan daarna gemonitord worden met regelmatig veldonderzoek.

In dit deelprogramma is uitgegaan van de huidige inzet op woningisolatie. In 2026 wordt bij het vaststellen van het Warmteprogramma bekeken of aanvullende activiteiten nodig zijn, zoals het opstellen van wijkplannen.

Samenwerking Alliantie

De huidige prestatieafspraken met de Alliantie over duurzaamheid worden omgezet naar bredere, strategische afspraken. Deze gaan over alle duurzaamheidsthema's, zowel voor nieuwbouw als voor bestaande woningen. De warmtetransitie is een speerpunt in de samenwerking. Het vergroten van de biodiversiteit en het vergroenen van tuinen wordt als nieuw thema samen met de Alliantie opgepakt, waarbij de gemeente een gelimiteerde bijdrage per tuin beschikbaar stelt. Een optie is om het pilotproject voor circulaire badkamers, dat eerder in Gooise Meren is uitgevoerd, op regionaal niveau op te schalen. Die mogelijkheid wordt, samen met andere opties, verkend.

Nieuwbouw van woningen

Nieuwe woningen in Huizen worden gebouwd met ten minste het ambitieniveau brons van het Convenant Toekomstbestendige Woningbouw. Het betreft eisen voor onder meer natuurinclusief bouwen, energieprestaties, materiaalgebruik en oplaadinfrastructuur. Huizen is voorstander om de eisen regionaal te harmoniseren. Daarbij wordt onderzocht of scherpere ambities (niveau zilver of goud) haalbaar zijn. Voor projectontwikkelaars en bouwbedrijven organiseert de gemeente, bij gebleken behoefte, kennisbijeenkomsten op het gebied van duurzaam en circulair bouwen.

Bij alle toekomstige woningbouwprojecten wordt onderzocht of houtbouw toepasbaar is. Zo mogelijk wordt in het Programma van Eisen voor deze projecten opgenomen dat houtbouw en het gebruik van gecertificeerd hout als wensen worden meegenomen. Dit geeft invulling aan de in juli 2025 aangenomen motie Houtbouw.

en Vechtstreek. De gemeente heeft het voornemen om een locatie voor een voorbeeldwoning in Huizen aan te wijzen en de realisatie in overleg met partijen mede te faciliteren. Bij succesvolle realisatie en gebleken haalbaarheid werkt Huizen mee aan het regionaal opschalen van dit initiatief.

Voor het deelprogramma Wonen (W) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. In het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota werd deze tabel nader uitgewerkt, waarbij de nummering uit dit programma werd aangehouden. Die uitwerking omvat onder andere de wijze van dekking, de verdeling van lasten over de jaren 2026 t/m 2030 en ook of in de periode 2026 t/m 2030 aanvullende uitgaven kunnen worden verwacht, op basis van separate toekomstige voorstellen (die werden daarin dan als PM-post opgenomen).

Huizen heeft zich aangemeld voor het Streekhoutbouw-initiatief Gooi

3.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Wonen (W)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
W1	Collectieve warmtevoorziening	Uitwerken aanpak kansrijke gebieden voor collectieve warmte. Voorbereiding naar principebesluit: onderzoekskosten t/m 2026, daarna borging middelen in besluit over Warmteprogramma	2026	60.000
W2		Onderzoek kleinschalig warmtenet en energie-entiteit gebiedsontwikkeling De Wolfskamer. Kosten zijn reeds begroot via separaat raadsvoorstel (2025)	2026-2028	0
W3	Warmteprogramma	Opstellen Warmteprogramma (start in 2025). Kosten voor het opstellen van dit programma zijn voor 2025 al begroot. Kosten betreffen onderzoekskosten voor 2026	2026	20.000
W4		Uitvoeren Warmteprogramma. Een voorstel over middelen en capaciteit voor uitvoering is onderdeel van de vaststelling van het Warmteprogramma. Daadwerkelijke investeringen in een collectieve warmtevoorziening worden separaat voor besluitvorming voorgelegd	2027-2030	0
W5	Isoleren en energiebesparing	Lokaal Isolatieprogramma Huizen. Subsidies en uitvoeringskosten zijn onderdeel van de Specifieke Rijksuitkering uit het Nationaal Isolatie Programma.	2026-2030	0
W6		Subsidie Woningisolatie Huizen. Voortzetting van de regeling t/m 2030 (80.000 jaarlijks)	2026-2030	400.000
W7		Voortzetting Fixbrigade. Maatregelen en uitvoeringskosten zijn onderdeel van Rijksuitkering, als het Rijk de financiering voortzet	2026-2030	0
W8		Soortenmanagementplan. Kosten voor het opstellen zijn al begroot. Monitoring (onderzoek, veldwerk, rapportages) is vereist. Jaarlijks 50.000	2027-2030	200.000
W9	Samenwerking Alliantie	Maken van prestatieafspraken over alle transitie duurzaamheid. Geen extern onderzoek nodig	2026-2030	0
W10	Biodiversiteit en vergroening	Gemeentelijke bijdrage voor vergroenen van tuinen i.s.m. de Alliantie. Jaarlijks 40 tuinen, 400 per tuin	2026-2030	80.000
W11	Nieuwbouw	Uitvoeren Convenant Toekomstbestendige Woningbouw (niveau brons). Onderzoeken haalbaarheid niveau zilver of goud. Motie Houtbouw uitvoeren. Geen extern onderzoek nodig	2026-2030	0
W12	Initiatief streekhoutbouw	Faciliteren initiatief en toekomstige opschaling. Geen door de gemeente te financieren extern onderzoek nodig	2026-2030	0
Totaal deelprogramma wonen			2026-2030	760.000

4.

pagina 20

Vitale en duurzame bedrijvigheid

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van de toekomstige economie. Door duurzame ontwikkelingen bij bedrijven te stimuleren, draagt de gemeente bij aan een gezonde leefomgeving en aantrekkelijke werklocaties. Voor ondernemers biedt dit niet alleen nieuw economisch perspectief, maar ook mogelijke voordelen, zoals lagere energiekosten, efficiënter gebruik van materialen en een hogere vastgoedwaarde.

4.1 Wat willen we bereiken in 2030?

- In het programma Vitale Werklocaties is duurzaamheid een van de speerpunten. Er is inzicht wat verduurzaming van het bedrijventerrein en andere werklocaties kan opleveren voor een aantrekkelijke werkomgeving, de energietransitie, de circulaire transitie, herstel van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Deze verschillende aspecten van duurzaamheid zijn, afhankelijk van de voortgang van dit programma, concreet vertaald naar een uitvoeringsaanpak.
- Bekend is of 't Plaveen als onderdeel van het prioritair kansrijke gebied voor collectieve warmte meegenomen kan worden in de aanpak voor collectieve warmte in Huizen.
- De Nota Grondbeleid biedt perspectief aan duurzame ontwikkelingen.
- Er is een aantoonbare toename van het aantal bedrijfsdaken met zonnepanelen, waarmee Huizen bijdraagt aan de doelen uit de Regionale Energie Strategie.
- Er is een actueel en onderbouwd inzicht in de mate waarin bedrijven in Huizen voldoen aan de wettelijke energiebesparingsplicht. De door de raad vastgestelde ambitie is hierbij leidend.

- Ondernemers weten in toenemende mate wat de circulaire economie betekent voor hun bedrijf en het handelingsperspectief hierbij.
- Reparatie wordt gepromoot. Inwoners weten in toenemende mate welke bedrijven in Huizen en de regio producten repareren en gereed maken voor hergebruik.

4.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

Met het programma Vitale Werklocaties wordt een aanpak voor het toekomstbestendig maken van werklocaties in Huizen opgesteld. Het is belangrijk dat ondernemers hierbij betrokken worden. Dit programma duurzaamheid regelt niet dat dit programma Vitale Werklocaties er komt, maar wanneer het er komt is dit hét programma om duurzame maatregelen aan te verbinden. Tot dat moment wordt op onderdelen een zelfstandige aanpak gevolgd: voor bijvoorbeeld zon op dak, voor energiebesparing en voor de circulaire transitie.

Werklocaties

Het college besloot in 2024 om een programma Vitale Werklocaties te ontwikkelen, gericht op het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen, kantoorlocaties en winkelgebieden. Bij de Voorjaarsnota 2025 is budget voor de ontwikkeling van dit programma toegekend. Dit toekomstige programma sluit aan op de MRA-Bedrijventerreinenstrategie. Vergroening, klimaatadaptieve maatregelen, het verminderen van netcongestie, duurzame energieopwekking, collectieve warmte, circulaire activiteiten en de aanleg van laadinfrastructuur worden naar verwachting belangrijke onderdelen van dit programma. Uitvoerende maatregelen op dit gebied worden opgenomen in het voorstel voor vaststelling van het programma Vitale Werklocaties. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt

van subsidies, zoals de Subsidie Toekomstbestendige Bedrijventerreinen Noord-Holland (TOBED) en de Subsidie Ondersteuning Toekomstbestendige Werklocaties (OTW).

Nota Grondbeleid

De Nota Grondbeleid wordt geactualiseerd. Daarbij wordt gekeken hoe deze nota kan bijdragen aan duurzame ontwikkelingen in Huizen, en welke instrumenten daarvoor ingezet kunnen worden. Te denken valt aan instrumenten als publiek-private samenwerking, grondexploitatie en de toepassing van een handvest voor het garanderen van duurzame ontwikkelingen op nieuw verworven kavels.

Zon op bedrijfsdaken

In de periode 2026–2030 organiseert de gemeente twee stimuleringscampagnes voor zonne-energie op bedrijfsdaken. Door onzekerheid over terugverdientijden en knelpunten in de energie-infrastructuur is het voor ondernemers lastiger geworden om goede oplossingen te vinden. Daarom wordt in de aanpak gezocht naar slimme combinaties met laadinfrastructuur en manieren om netcongestie te beperken. Zodra het programma Vitale Werklocaties van start gaat, sluit deze aanpak daarop aan. Tussen de campagnes blijft basisondersteuning beschikbaar, zodat de continuïteit behouden blijft.

Energiebesparingsplicht

Sinds 2020 stimuleert de gemeente Huizen bedrijven actief om te voldoen aan de wettelijke informatieplicht en energiebesparingsplicht. Bedrijven met een hoog energieverbruik zijn verplicht energiebesparende maatregelen te nemen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. Ook gelden er regels voor werkgebonden

personenmobiliteit bij grotere bedrijven (CO₂-registratie). De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) voert het toezicht op deze verplichtingen namens de gemeente uit en handhaaft waar nodig. Vanaf 2027 wordt deze uitvoering structureel bekostigd door het Rijk. Voor 2026 wordt de uitvoering nog door de gemeente gefinancierd, in lijn met de ambities van het geactualiseerde Energiebesparingsakkoord Noord-Holland (en provinciale subsidie). Deze ambitie is in de raad van 22 mei 2025 bekrachtigd.

In 2026 vindt op provinciaal niveau een evaluatie plaats op basis van dan beschikbare data. Op basis daarvan wordt bepaald of hogere ambities (dan waarvoor Rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld) worden voorgesteld.

Kwartiermaker circulaire economie

De gemeente neemt het voortouw om te bouwen aan een lokaal netwerk voor circulaire activiteiten. Samen met stakeholders worden in de periode 2026-2030 de kansen voor meer kringloopbedrijvigheid, reparatie, broedplaatsen of ambachtscentra in kaart gebracht. De gemeente jaagt deze ontwikkeling actief aan door de inzet van een lokale kwartiermaker.

Circulaire scans

Aan ondernemers wordt een kosteloze circulaire scan aangeboden. De scan is een nulmeting en een verkenning van kansen die een circulaire economie voor het bedrijf biedt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van in de regio (Gooise Meren en Hilversum) opgedane ervaringen. Er wordt ingezet op ongeveer 20 scans. Hierbij wordt ook gekeken naar subsidiemogelijkheden bij de provincie Noord-Holland, onder meer het Ontzorgingsprogramma mkb.

Promoten reparatie

Uit het inwonerspanel van april 2025 komt naar voren dat 54% van de inwoners wil dat de gemeente meer informatie geeft over waar in Huizen producten kunnen worden gerepareerd. Een lokale campagne voor reparatie, in navolging van andere gemeenten en de nationale campagne Heel Nederland Repareert, speelt hierop in. Deze campagne ('Huizen Repareert') richt zich op het versterken van reparatie, hergebruik en de verkoop van tweedehands goederen. Door het aanbod van reparatie- en kringlooplocaties beter te verbinden en uit te breiden, wordt dit lokaal beter toegankelijk. Hierbij worden onder andere het mkb, kringloopwinkels, het Repair Café en het netwerk duurzaamheid betrokken. Er wordt gebruikgemaakt van ervaringen uit de regio, zoals in Hilversum.

Voor het deelprogramma Vitale en duurzame bedrijvigheid (B) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. In het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota werd deze tabel nader uitgewerkt, waarbij de nummering uit dit programma werd aangehouden. Die uitwerking omvat onder ander de wijze van dekking, de verdeling van lasten over de jaren 2026 t/m 2030 en ook of in de periode 2026 t/m 2030 aanvullende uitgaven kunnen worden verwacht, op basis van separate toekomstige voorstellen (die werden daarin dan als PM-post opgenomen).

4.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Vitale en duurzame bedrijvigheid (B)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
B1	Vitale werklocaties	Integreren duurzaamheidsmaatregelen in programma Vitale Werklocaties. Voor het opstellen en uitvoeren van dit toekomstige programma volgen nog voorstellen (via spoor economie).	2026-2030	0
B2	Nota Grondbeleid	Onderzoeken van instrumenten in de nieuwe Nota Grondbeleid die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling (en waar mogelijk opnemen in nota). De ontwikkeling van de nota is begroot (spoor economie)	2026	0
B3	Zon op bedrijfsdaken	Doorlopende stimuleringsaanpak tot en met 2030 met hierbinnen tweemaal een actieve campagne. Kosten bestaan uit inhuur voor projectuitvoering	2026-2030	150.000
B4	Energiebesparing bedrijven	Voortzetten aanpak toezicht door OFGV in 2026. Kosten betreffen een meerwerkopdracht op de reguliere basistaken. Vanaf 2027 is er structurele Rijksfinanciering	2026	60.000
B5	Kwartiermaker circulaire economie	In kaart brengen en aanjagen circulaire initiatieven in Huizen in afstemming met ondernemers en het netwerk duurzaamheid. Kosten bestaan uit inzet kwartiermaker voor twee jaar	2026-2027	150.000
B6	Circulaire scans	Kosten voor het voorbereiden, aanbieden en opvolgen van 20 circulaire scans	2027-2028	30.000
B7	Huizen Repareert	Opzetten campagne, verbinden ondernemers kringloopbedrijven en netwerk duurzaamheid. Kosten bestaan uit ontwikkeling campagne en projectleiding voor twee jaar, daarna lagere intensiteit nodig	2027-2030	50.000
B8	Vergroening en klimaatadaptatie	In beeld brengen en waar mogelijk uitvoeren van maatregelen voor vergroening, biodiversiteit en klimaatadaptatie, als gevolg van uitvoeringsprogramma's op dit gebied (zie OR7 en OR10 verderop in dit programma)	2026-2030	0
Totaal deelprogramma vitale en duurzame bedrijvigheid			2026-2030	440.000

5.

pagina 25

Een toekomstbestendige openbare ruimte

De gemeente wil zorgen voor een veilige, groene en vitale openbare ruimte, waarbij de leefbaarheid en bereikbaarheid voor iedereen gewaarborgd is. De komende decennia staat Huizen voor de opgave om verschillende wijken klaar te maken voor de toekomst. Het is belangrijk om dit samen met inwoners te doen. Daarbij komen nieuwe uitdagingen. De energietransitie, laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer, klimaatadaptatie, biodiversiteit en de circulaire transitie hebben allemaal impact op de ruimte, de inrichting en de manier waarop het beheer wordt uitgevoerd.

5.1 Wat willen we bereiken in 2030?

In 2030 zijn verschillende maatregelen en voorzieningen getroffen die bijdragen aan een duurzame inrichting van de omgeving. De maatregelen zijn nog niet allemaal op grote schaal zichtbaar, maar de eerste veranderingen zijn tegen 2030 wel merkbaar:

- De openbare ruimte voorziet in de op dat moment noodzakelijke infrastructuur voor (een groeiend aandeel aan duurzame) elektriciteit en warmte, zoals nieuwe trafohuisjes, ruimte voor een toekomstige collectieve warmtevoorziening, maar ook de opwek van energie (solar carports).
- De gemeente en bedrijven die in opdracht van de gemeente werken maken aantoonbaar steeds meer gebruik van CO₂-vrije transportmiddelen.
- Een groeiend aandeel van materialen voor wegen, riolering, straatmeubilair en andere assets komt aantoonbaar uit circulaire bronnen, waarbij de milieuhygiënische kwaliteit (geen plastics e.d.) gewaarborgd moet zijn.
- Grote knelpunten voor wateroverlast zijn afwezig of opgelost. Niet noodzakelijke verhardingen zijn voor een groot deel verwijderd.

- Op de meest noodzakelijke plekken zijn maatregelen getroffen die hittestress verminderen. Er is begonnen met het uitvoeren van een planmatige aanpak voor het oplossen van hitte-eilanden.
- De biodiversiteit in de gemeente is aantoonbaar toegenomen. Het stimuleren van biodiversiteit is een geïntegreerd onderdeel van het groenbeleid en bomenbeheer. Ook het waterbeheer (door de waterbeheerders AGV en Rijkswaterstaat) is hierop waar mogelijk afgestemd. Inwoners zijn meegenomen in de geleidelijke veranderingen die dit oplevert voor het beeld van het openbaar groen.
- Het aantal laadvoorzieningen voldoet aan de behoefte. Er is een start gemaakt met het centreren van laadvoorzieningen en het geleidelijk uitfasen van individuele laadpalen.
- Er zijn een of meer kleinschalige pilots uitgevoerd voor innovatieve maatregelen, waarmee de zichtbaarheid van duurzaamheid in de openbare ruimte wordt versterkt. Gedacht wordt aan straatmeubilair of openbare verlichting.
- Er is een actief en betrokken netwerk, waarbinnen de gemeente en inwoners samen werken aan het groenbeheer en verbetering van de biodiversiteit. Dit netwerk staat in verbinding met het netwerk duurzaamheid.

5.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

Dit deelprogramma heeft als doel om duurzaamheidsmaatregelen een vaste plek te geven in (het beheer van) de openbare ruimte. En om hiervoor het juiste niveau van ambitie te bepalen. De volgende stappen worden gezet: inventariseren van de huidige situatie, onderzoeken van verbetermogelijkheden, bepalen van ambities, in beeld brengen van financiële effecten, maken van bestuurlijke keuzes en uiteindelijk borgen van maatregelen in werkwijzen en standaarden.

In beeld brengen ruimtelijke impact duurzaamheidsopgaven

Voor bijna alle duurzaamheidstransities is ruimte nodig die in het verleden niet is gepland. Denk aan nieuwe energie-infrastructuur, waterberging, oplaadvoorzieningen en ondergrondse afvalvoorzieningen. Tegelijkertijd zijn er andere grote opgaven, zoals mobiliteit en wonen, die om ruimte vragen. De ruimtelijke impact van alle opgaven wordt momenteel in kaart gebracht. Deze inventarisatie wordt verdiept. Resultaten worden per buurt, wijk en gemeente op kaart weergegeven, geanalyseerd en geïntegreerd in werkprocessen.

Het tracé voor een toekomstige collectieve warmtevoorziening vraagt bijzondere aandacht (bij een positief besluit hierover). De realisatie van collectieve warmte heeft namelijk impact op de planning voor toekomstige wijkrenovaties. Ook om die reden is een gebiedsgerichte en integrale benadering van gemeentelijke opgaven in de wijken zeer wenselijk. Dit vraagt een verandering van werkwijze en organisatie, die in de notitie Sturen op Duurzaamheid al is benoemd.

Duurzaamheidsmaatregelen in beheer assets

De gemeente gaat onderzoeken welke duurzaamheidsmaatregelen kunnen worden toegevoegd aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Sommige maatregelen zijn al standaard onderdeel van dit beheer. Een hogere ambitie is op onderdelen mogelijk, maar die heeft gevolgen voor het beheer en de financiën. Verbeterpunten worden in kaart gebracht via een aantal stappen: het bepalen van de huidige situatie, het onderzoeken van verbetermogelijkheden en financiële effecten, het bestuurlijk vaststellen van ambities per type object (asset), de uitvoering van maatregelen en het vastleggen ervan in werkwijzen en standaarden.

Voorbeelden van mogelijke verbeteringen:

- Voor verschillende assets (generiek): toepassing van de landelijke gebruikte milieukostenindicator (MKI) om de milieubelasting van projecten te berekenen en deze als norm te hanteren. De MKI geeft inzicht in de milieukosten die verbonden zijn aan de materialen, de uitvoering en het onderhoud van projecten.
- Wegenonderhoud: toepassing van circulaire materialen in ondergrond en asfalt, CO₂-arm of CO₂-vrij transport (elektrisch), klimaatadaptieve maatregelen zoals open verhardingen.
- Riolerings- en ondergrond: rekening houden met de impact van energietransitie en klimaatadaptatie op de ondergrond, inclusief het reserveren van ruimte voor toekomstige opgaven.
- Straatmeubilair en speelvoorzieningen: gebruik van gerecycled materiaal en herbruikbare onderdelen.
- Verlichting: energiezuinige verlichting, slimme aansturing en verlichting op maat per situatie.
- Groenvoorzieningen: bevorderen van biodiversiteit door het gebruik van inheemse beplantingen die een meerwaarde hebben voor biodiversiteit, het versterken van groene verbindingen en het uitvoeren van maaibeheer waarbij de biodiversiteit versterkt wordt.

Mobiliteit

De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Het opstellen en bestuurlijk vaststellen van een mobiliteitsvisie waarin de uitgangspunten uit de notitie Sturen op Duurzaamheid zijn verwerkt.
- Het actualiseren van de strategie en het beleid voor laadinfrastructuur, ter ondersteuning van de mobiliteitsvisie.

De huidige praktijk van laadpalen op aanvraag blijft nog enige jaren doorlopen, maar is op termijn niet wenselijk vanwege de impact op de ruimte, het elektriciteitsnet, parkeerfaciliteiten en circulaire overwegingen. Een alternatief is het centreren van slimme laadvoorzieningen met opwek. De herziening van de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD III) in 2026 wordt in de actualisatie van het beleid meegenomen. Het nieuwe beleid richt zich ook op laadinfrastructuur voor fietsen en vaartuigen.

Klimaatadaptatie

De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Het in beeld brengen van risico's en verbeterpunten op het gebied van wateroverlast, hittestress en droogte. Uit het inwonerspanel komt naar voren dat 62% van de inwoners meer biodiversiteit wil, 57% vraagt om betere wateropvang en 56% om meer verkoelende groene zones. De verbeterpunten worden geprioriteerd en vertaald in een uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie. Hierin komen ook mogelijkheden aan bod die inwoners en bedrijven kunnen treffen. Dit programma wordt bestuurlijk vastgesteld.
- Volgend op bestuurlijke keuzes: urgente knelpunten wateroverlast en hittestress oplossen door het treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte.
- Doorgaan met het verwijderen van niet noodzakelijke verhardingen door de gemeente.
- Inwoners blijven betrekken bij het ontstenen en vergroenen van wijken. Een van de vaste onderdelen is de jaarlijkse campagne voor tegelwippen.
- Een regentonactie uitvoeren als onderdeel van de herinrichting Stad en Lande en toekomstige projecten.

Groen en biodiversiteit

De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma voor het versterken van de biodiversiteit, in samenwerking met de expertgroep natuur (deskundige inwoners) en andere stakeholders. Keuzes voor uitvoering van het programma en de doorwerking op de inrichting en het beheer van openbaar groen worden inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk voorgelegd.
- Inwoners blijven betrekken bij het vergroenen van wijken, met extra inzet op versterking van de biodiversiteit door bijvoorbeeld het planten van inheemse soorten. Hieraan verbonden is een communicatieplan biodiversiteit, gericht op het vergroten van draagvlak, kennis en bewustwording.
- Het afstemmen van het groenbeleid van de gemeente en het waterbeheer door Waterschap AGV (singels, oevers) en Rijkswaterstaat (Gooimeer).
- Het inventariseren van locaties en projecten om de groenblauwe structuur te versterken. Keuzes worden in beeld gebracht en bestuurlijk voorgelegd, op basis waarvan de uitvoering van projecten (bij gebleken haalbaarheid) wordt gestart.
- Uitvoeren en monitoring van het wettelijk verplichte soortenmanagementplan (zie ook W8).

Energietransitie

De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Het tracé voor de collectieve warmtevoorziening in beeld brengen en opnemen in de visie op en plannen voor de ondergrond.

Opgemerkt wordt dat het faciliteren van de noodzakelijke uitbreiding van energie-infrastructuur, waaronder trafohuisjes, geen duurzaamheidsproject is, maar onderdeel van een noodzakelijke netverzwaring.

- De haalbaarheid van een solar carport op het parkeerterrein bij het gemeentehuis is onderzocht en wordt, als hiertoe wordt besloten, gerealiseerd. Voor twee andere locaties wordt de haalbaarheid eveneens onderzocht en bij gebleken haalbaarheid gerealiseerd. Solar carports dragen bij aan de doelen uit de Regionale Energie Strategie, maar bieden ook kansen voor het aantrekkelijker maken van gebieden. Waar mogelijk wordt bij deze projecten samengewerkt met HuizenDuurzaam. Voorstellen om tot uitvoering over te gaan worden bestuurlijk voorgelegd.

Innovatie

Innovatieve duurzaamheidsmaatregelen worden in beeld gebracht voor onder meer straatmeubilair of lichtmasten. Op basis van beschikbaar gesteld innovatiebudget duurzaamheid worden maatregelen toegepast en uitgedragen als zichtbaar voorbeeld.

Voor het deelprogramma Toekomstbestendige Openbare Ruimte (OR) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. In het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota werd deze tabel uitgewerkt, waarbij de nummering uit dit programma werd aangehouden. Die uitwerking omvat onder ander de wijze van dekking, de verdeling van lasten over de jaren 2026 t/m 2030 en ook of in de periode 2026 t/m 2030 aanvullende uitgaven kunnen worden verwacht, op basis van separate toekomstige voorstellen (die werden daarin dan als PM-post opgenomen).

5.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Openbare ruimte (OR)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
OR1	In beeld brengen ruimtelijke impact duurzaamheidsmaatregelen	Verdiepend onderzoek voor alle transitie duurzaamheid op wijk- en buurtniveau, uitwerking in kaartmateriaal: extern onderzoek. Advies en prioriteitstelling	2026-2027	30.000
OR2		Vertaling onderzoeksresultaten naar beleid en beheer openbare ruimte: intern	2028-2030	0
OR3	Duurzaamheidsmaatregelen in beheer assets	Inventarisatie en analyse duurzaamheidsmaatregelen in beheer assets. Bepalen ambities (bestuurlijke keuze), financiële en technische vertaling ambities naar beheer en uitvoering: inhuur medewerker voor 1 jaar, 2-3 dagen per week en extern advies	2027	90.000
OR4		Vertaling onderzoeksresultaten naar beleid en beheer openbare ruimte (1 jaar, 2-3 dagen per week). Uitvoeringskosten hangen af van bestuurlijke keuzes	2028	60.000
OR5	Mobiliteit	Opnemen uitgangspunten Sturen op Duurzaamheid in nieuwe mobiliteitsvisie (kosten ontwikkelen mobiliteitsvisie elders begroot)	2027-2028	0
OR6		Actualisatie strategie en beleid laadinfrastructuur: extern onderzoek en advies	2026-2027	30.000
OR7	Klimaatadaptatie	Opstellen uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (wateroverlast, droogte, hitte): extern advies. Uitvoeringskosten zijn afhankelijk van bestuurlijke keuzes	2026-2027	40.000
OR8		Doorgaan met verwijderen van niet noodzakelijke verhardingen door de gemeente (bestaand beleid)	2026-2030	0
OR9		Samenwerking met bewoners: campagne voor tegelwippen jaarlijks uitvoeren, regentonacties e.d. Betreft een additioneel uitvoeringsbudget van 7.500 per jaar voor materialen, tegeltaxi, communicatie, participatie. Te combineren met OR11	2026-2030	37.500
OR10	Groen en biodiversiteit	Opstellen uitvoeringsprogramma voor het versterken van de biodiversiteit: extern advies. Uitvoeringskosten zijn afhankelijk van bestuurlijke keuzes	2026-2027	40.000
OR11		Extra inzet op biodiversiteit bij groenprojecten in wijken. Te combineren met OR9. Het communicatieplan biodiversiteit is begroot als onderdeel van C&P7	2026-2030	0

Openbare ruimte (OR)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
OR12		Afstemming groenbeleid en waterbeheer	2026-2030	0
OR13		Inventariseren locaties en projecten om de groenblauwe structuur te versterken: extern advies. Uitvoeringskosten zijn afhankelijk van bestuurlijke keuzes	2026-2030	35.000
OR14	Energietransitie	Tracé voor de collectieve warmtevoorziening in beeld brengen en opnemen in visie op en plannen voor de ondergrond. Onderzoekskosten zijn onderdeel van het Warmteprogramma (zie W3)	2026-2030	0
OR15		Besluit over solar carport parkeerplaats gemeentehuis en onderzoeken haalbaarheid van twee nieuwe solar carports in Huizen: betreft onderzoekskosten. De uitvoeringskosten hangen af van bestuurlijke keuzes	2026-2030	40.000
OR16	Innovatie	Innovatiebudget (onderzoek én toepassing) voor duurzaamheidsmaatregelen straatmeubilair, lichtmasten, of andere assets	2028-2030	100.000
Totaal deelprogramma openbare ruimte			2026-2030	502.500

6.

pagina 32

Duurzaamheid in eigen huis

Om geloofwaardig betrokkenheid bij duurzaamheid te vragen geeft de gemeente het goede voorbeeld. Duurzaam denken en doen in de eigen organisatie en het eigen beleid is hierbij voorwaardelijk. In de voorgaande hoofdstukken is dit uitgewerkt voor het beheer van de openbare ruimte en (het beleid met betrekking tot) woningen en bedrijvigheid. In dit hoofdstuk komen overige gemeentelijke taken en processen aan bod.

6.1 Wat willen we bereiken in 2030?

- De verduurzamingsopgave voor het gemeentelijk vastgoed is aantoonbaar op koers om in 2050 aardgasvrij en klimaatneutraal te zijn.
- Voor het gemeentehuis is vóór 2030 duidelijk op welke termijn het gemeentehuis aardgasvrij en verder verduurzaamd is.
- Evenementen in Huizen houden rekening met milieu en duurzaamheid. Er is een uitvoeringskader duurzaamheid dat onderdeel uitmaakt van het beleid en vergunningen voor evenementen en er is een verduurzamingsplan vastgesteld.
- Duurzaamheid is een geïntegreerd onderdeel van gemeentelijke beleidsprocessen, de inkoop van producten en diensten en het geven van opdrachten.
- Faciliteiten in het gemeentehuis zijn, binnen de mogelijkheden die het huidige gemeentehuis biedt, zo duurzaam mogelijk.
- Inzichtelijk is hoe de gemeente kan sturen op het verduurzamen van zakelijk- en woon-werkverkeer. Bij gebleken mogelijkheden en haalbaarheid zijn voorzieningen hierop ingericht of aangepast.
- Duurzaamheid is een vaste paragraaf van voorstellen aan het college en de gemeenteraad.
- De gemeente werkt op gavegericht aan duurzaamheid.

Medewerkers beschikken over de juiste kennis om duurzame aspecten in het eigen werk toe te passen. De organisatie is een lerende organisatie voor duurzaamheid.

6.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

Dit deelprogramma is erop gericht om duurzaamheidsmaatregelen een vaste plek te geven in allerlei andere beleidsterreinen (dan beheer openbare ruimte, bedrijven en woningen, genoemd in hoofdstukken 3 t/m 5) van de gemeente. Mogelijkheden worden onderzocht, bestuurlijk voorgelegd en bij goedkeuring uitgevoerd. Om duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie te verankeren, is doorontwikkeling van de organisatie nodig. Die verandering vraagt eveneens om investeringen en blijvende aandacht.

Gemeentelijk vastgoed, scholen en locaties voor kinderopvang, welzijn, sport en spel

Voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed bestaat sinds 2020 een gestructureerde aanpak, voortkomend uit de toen vastgestelde Beleidsvisie verduurzaming gemeentelijk vastgoed. Gemeentelijke gebouwen worden bij voorkeur geïsoleerd en aardgasvrij gemaakt op natuurlijke momenten. Middelen worden geborgd in besluiten over de actualisatie van meerjarenonderhouds- en investeringsplannen. De aanpak om de verduurzaming per groep gebouwen te realiseren, wordt voortgezet. Het eerste cluster van gebouwen is inmiddels verduurzaamd (of in uitvoering), voor een tweede en derde cluster worden businesscases momenteel uitgewerkt in aanbestedingstrajecten. Maatregelen voor klimaatadaptatie, vergroening, opwek van hernieuwbare elektriciteit en circulariteit

worden gelijktijdig bekeken en, waar mogelijk, uitgevoerd.

In 2022 zijn de benodigde investeringen voor het aardgasvrij maken en verduurzamen van het gemeentehuis in kaart gebracht, maar de besluitvorming hierover werd uitgesteld. In dit programma worden hiervoor geen extra onderzoeksbudgetten voorgesteld, maar het is wel wenselijk om duidelijkheid te krijgen over de termijn waarop het gemeentehuis aardgasvrij en verder verduurzaamd zal zijn, of dat eventuele alternatieven voor het gebouw worden onderzocht.

Het beleids- en uitvoeringskader voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen wordt geactualiseerd. De focus ligt op een brede benadering van duurzaamheid, die rekening houdt met eisen voor onderhoud, toegankelijkheid en brandveiligheid, en tegelijkertijd innovatie bevordert. Belangrijke onderdelen zijn onder andere:

- bestaande gebouwen zo lang mogelijk behouden en upgraden vanuit circulaire overwegingen;
- gebruikmaken van natuurlijke en circulaire materialen;
- bij na-isolatie gebruikmaken van biobased materialen;
- aandacht voor de gezondheid van het gebouw;
- natuurinclusief bouwen en renoveren;
- klimaatadaptieve maatregelen aan het gebouw of op het aangrenzende terrein.

Onderwijshuisvesting

De gemeentelijke uitgangspunten voor duurzaamheid zijn onderdeel van het Integraal Huisvestingsplan. Voor de periode 2024-2027 zijn middelen beschikbaar gesteld om vier onderwijsgebouwen te verduurzamen. Na 2027 wordt het integraal huisvestingsplan geactualiseerd dat leidt tot een uitvoeringsplan voor de periode 2028-2031. Waar mogelijk maakt de gemeente gebruik van

subsidieregelingen voor verduurzaming, zoals DUMAVA. Het planten van meer groen op schoolpleinen is een van de toekomstige aandachtspunten. Hieraan kunnen educatieve activiteiten worden verbonden. Zie ook C&P12.

Sportvelden, -banen en speelvoorzieningen

Duurzame aspecten zijn onderdeel van aanleg, renovatie, onderhoud en beheer van sportaccommodaties, sportvelden, sportbanen en speelplaatsen. De landelijke Routekaart Verduurzaming Sport is hierbij de leidraad. Daarnaast staan in de Speel-, sport- en beweegnota 2025-2029 verschillende uitgangspunten voor verduurzaming. Zowel via het Sportplatform Huizen als rechtstreeks via de verenigingsbesturen wordt informatie uitgewisseld over maatregelen en subsidies zoals DUMAVA. Eventuele investeringen in duurzaamheid door de gemeente zijn onderdeel van toekomstige voorstellen.

Evenementen

Een duurzame omgang met materialen en energie tijdens een evenement draagt bij aan duurzaamheid, en versterkt de boodschap dat duurzaamheid in Huizen normaal is. De gemeente laat een duurzaamheidsscan voor evenementen opstellen. Een van de onderdelen is de omgang met single-use plastics. Op basis van de scan wordt uitgewerkt welke duurzame maatregelen onderdeel worden van het beleid en vergunningen voor evenementen. Om voor organisaties een geleidelijke overgang in de eerste jaren te faciliteren, wordt in dit programma een overgangsbudget beschikbaar gesteld.

Omgevingsbeleid

Het gemeentelijke omgevingsbeleid kan duurzaamheid stimuleren. Denk aan het stimuleren van het gebruik van oude

bouwmaterialen (bijvoorbeeld dakpannen) voor gebouwen in het Oude Dorp, het stimuleren van infiltratie van hemelwater, het informeren over energiebesparing bij vergunningsaanvragen e.d. De gemeente onderzoekt welke mogelijkheden kansrijk en passend zijn voor Huizen.

Inkopen, opdrachtgeven en aanbesteden

Om teams en medewerkers te ondersteunen bij het meenemen van duurzaamheid in inkoop, opdrachtgeven en aanbesteding, wordt een concreet afwegingskader duurzaamheid ontwikkeld. Het samenspel tussen de budgethouder, de inkoopadviseur en de adviseur duurzaamheid moet ervoor zorgen dat duurzaamheid in elke fase van het inkooptraject wordt meegenomen. Voor het kunnen toepassen van duurzame eisen in relevante inkooptrajecten, kunnen aanvullende budgetten (ten opzichte van reguliere vervangingsbudgetten) noodzakelijk zijn. Die budgetten zijn niet in dit programma duurzaamheid geborgd, omdat ze niet kunnen worden verbonden aan één specifiek inkooptraject (er is een breed scala aan mogelijke inkooptrajecten waarvoor dit van toepassing is). Het is wenselijk dat hiervoor financiële mogelijkheden worden gecreëerd.

Faciliteiten gemeentehuis

Wegwerpbekers zijn wettelijk niet meer toegestaan en worden daarom zo spoedig mogelijk vervangen door een duurzaam alternatief. Verdergaande verduurzamingsmaatregelen in of aan het gemeentehuis worden momenteel niet voorgesteld. Het is wenselijk hiervoor besluiten over de verduurzamingsstrategie van het gemeentehuis af te wachten.

Zakelijk- en woon-werkverkeer

De gemeente is als werkgever verplicht om alle kilometers die medewerkers afleggen voor zakelijk en woon-werkverkeer ten behoeve van een landelijke CO₂-registratie te registreren. Hierin zijn nog geen prikkels verbonden die zijn gericht op het verduurzamen van de mobiliteit. De mogelijkheden hiervoor worden onderzocht. Bij gebleken mogelijkheden en haalbaarheid zijn voorzieningen hierop ingericht of aangepast. Voorstellen voor aanpassing worden bestuurlijk voorgelegd.

Bestuurlijke besluiten

Duurzaamheid wordt een vaste paragraaf van voorstellen aan het college en de gemeenteraad, in elk geval voor een proefperiode van één tot twee jaar. Na de proefperiode wordt de toegevoegde waarde geëvalueerd en besloten tot eventuele aanpassing of verbetering.

Opgavegericht werken aan duurzaamheid

De notitie Sturen op Duurzaamheid gaat uit van opgavegericht werken aan duurzaamheid. Dit is een benadering die steeds meer gemeenten gebruiken voor brede vraagstukken die een lange periode beslaan. Deze benadering is nieuw voor de gemeente Huizen. Er kunnen veranderingen in cultuur, werkwijzen en systemen nodig zijn om deze benadering succesvol te introduceren. Daarbij is het noodzakelijk om te investeren in bewustwording en kennis, zodat medewerkers de juiste vaardigheden ontwikkelen en behouden om duurzaamheidsmaatregelen in hun werk toe te passen.

In dit programma is hiervoor een ontwikkelbudget opgenomen. Dit budget kan worden ingezet voor bijvoorbeeld trainingen, het inhuren van experts, het ontwikkelen van leermateriaal, het aanpassen van

werkprocessen, het implementeren van nieuwe tools, het organiseren van workshops en dergelijke.

Voor het deelprogramma Gemeente - duurzaamheid in eigen huis (G) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. In het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota werd deze tabel nader uitgewerkt, waarbij de nummering uit dit programma werd aangehouden. Die uitwerking omvat onder ander de wijze van dekking, de verdeling van lasten over de jaren 2026 t/m 2030 en ook of in de periode 2026 t/m 2030 aanvullende uitgaven kunnen worden verwacht, op basis van separate toekomstige voorstellen (die werden daarin dan als PM-post opgenomen).

6.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Gemeente (duurzaamheid in eigen huis)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
G1	Gemeentelijk vastgoed	Uitvoeringsmaatregelen via clusterwijze aanpak. Uitvoeringskosten zijn onderdeel van toekomstige voorstellen voor actualisatie van meerjarenonderhoudsplannen- en investeringsplannen	2026-2030	0
G2	Scholen	Uitvoering duurzame maatregelen als onderdeel Integraal Huisvestingsplan (IHP). Uitvoeringskosten voor verduurzaming van schoolgebouwen zijn onderdeel van toekomstige voorstellen IHP. Bijdragen voor (educatie) vergroening schoolpleinen of bijvoorbeeld Boomplantdagen zijn onderdeel van C&P 12	2026-2030	0
G3	Sportvelden, sportbanen en speelplaatsen	Uitvoeringskosten zijn onderdeel van toekomstige voorstellen voor actualisatie van meerjarenonderhouds- en investeringsplannen	2026-2030	0
G4	Beleidskader duurzaamheid gemeentelijk vastgoed	Actualiseren van het beleids- en uitvoeringskader duurzaamheid gemeentelijk vastgoed: eenmalig extern advies	2026	20.000
G5	Evenementen	Uitvoeren duurzaamheidsscan, opnemen maatregelen in evenementenbeleid en vervolgens faciliteren van uitvoering maatregelen. Kosten betreffen uitvoering scan (10.000, extern) en faciliteren maatregelen eerste jaren (40.000).	2027-2030	50.000
G6	Omgevingsbeleid	Onderzoek naar mogelijkheden voor duurzaamheid in instrumenten van het omgevingsbeleid.	2028	15.000
G7	Inkopen, opdrachtgeven en aanbesteden	Ontwikkelen afwegingskader duurzaamheid: extern advies eenmalig (15.000)	2027	15.000
G8		Toepassing afwegingskader. Uitvoeringskosten duurzaamheid zijn onderdeel van de inkooptrajecten zelf	2027-2030	0
G9	Faciliteiten gemeentehuis	Vervangen wegwerpbekers. Kosten maken geen onderdeel van dit programma, omdat dit geen vrije beleidskeuze is (naleving van wettelijke regels)	2026 of eerder	0
G10	Zakelijk- en woon-werkverkeer	Onderzoeken maatregelen verduurzaming zakelijk- en woon-werkverkeer. Betreft eenmalige kosten voor extern onderzoek. Uitvoering wordt separaat voor besluitvorming voorgelegd	2028-2030	15.000
G11	Paragraaf duurzaamheid in voorstellen college en raad	Invoeren vaste paragraaf duurzaamheid in voorstellen raad en college	2026 (of eerder)	0

Gemeente (duurzaamheid in eigen huis)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
G12	Opgavegericht werken en lerende organisatie	Ontwikkel- en opleidingsbudget	2026-2030	80.000
			2026-2030	195.000
			Totaal deelprogramma Gemeente - duurzaamheid in eigen huis	

7.

pagina 39

Monitoring en rapportage

Betrouwbare en actuele gegevens zijn van belang om de voortgang van dit programma en de transitie als geheel te kunnen volgen en bij te sturen.

7.1 Wat willen we bereiken in 2030?

In 2030 is voor alle transities duurzaamheid de data op orde. Dit draagt bij aan de volgende doelen:

- Beleidsanalyse (brondata): identificeren van trends, knelpunten en kansen als onderbouwing van beleidsvoorstellen.
- Beleidsmonitoring- en tussentijdse evaluaties: volgen van de voortgang van beleidsdoelen.
- Effectmonitoring: in beeld brengen van de effecten van het beleid. Denk hierbij aan prestatie-indicatoren als CO₂-reductie, verbetering van biodiversiteit en dergelijke.
- Communicatie (intern en extern): feiten en informatie die voor inwoners, ondernemers, organisaties en medewerkers relevant zijn om duurzaam te kunnen leven en doen, worden verzameld en gecommuniceerd om transparantie te waarborgen en betrokkenheid te bevorderen.

7.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Aanpak in het kort

Met behulp van beschikbare data en datasystemen, ervaringen in andere gemeenten en aanwezige expertise in de gemeente worden gegevens voor alle transities duurzaamheid verzameld en omgezet voor verschillende doeleinden: beleidsanalyse, beleidsmonitoring, programmamonitoring, effectmonitoring en in- en externe communicatie.

Inrichten en op orde brengen data en databeheer duurzaamheid

Voor elke transitie worden de doelen in kaart gebracht, de beschikbare data verzameld en de benodigde data-infrastructuur ontwikkeld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de aanwezige expertise binnen de gemeente.

Ontwikkelen monitor en dashboard duurzaamheid

Op basis van de verzamelde data wordt voor elke transitie een dashboard en monitor ontwikkeld. Denk aan data over het energieverbruik, hernieuwbare energieopwekking, CO₂-reductie, risico's op wateroverlast en hittestress, afvalstromen, mobiliteitsstromen, groen oppervlak e.d. Ook hierbij wordt gebruik gemaakt van aanwezige expertise en software in de gemeente.

Jaarlijkse voortgangsrapportage programma

Over dit programma duurzaamheid wordt jaarlijks gerapporteerd aan college en raad. In de managementletter over de Jaarrekening 2024 van de gemeente Huizen is het advies opgenomen om een vorm van duurzaamheidsverslaggeving op te gaan zetten. De accountant verwacht dat de vrijwillige duurzaamheidsverslaggeving (VSME), ook in de publieke sector, hiervoor de standaard wordt. Hierop zal worden ingespeeld.

Voor het deelprogramma Monitoring en Rapportage (M&R) geeft de tabel op de volgende pagina inzicht in de projecten en de jaren waarin deze projecten worden uitgevoerd. Voor dit deelprogramma zijn geen aanvullende middelen nodig.

7.3 Wat hebben we hiervoor nodig?

Monitoring en rapportage (M&R)

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar	Middelen
MR1	Op orde brengen data en databeheer duurzaamheid	Gebruik wordt gemaakt van aanwezige expertise in de gemeente en partners in het netwerk duurzaamheid	2026-2028	0
MR2	Ontwikkelen monitor en dashboard duurzaamheid	Gebruik wordt gemaakt van aanwezige expertise en software in de gemeente. Indien software nodig is, is dit onderdeel van het bij G12 genoemde ontwikkelbudget	2028-2030	0
MR3	Jaarlijkse voortgangsrapportage programma	Geen externe kosten	2026-2030	0
Totaal deelprogramma monitoring en rapportage			2026-2030	0

8.

pagina 42

Samenvatting

In de voorgaande hoofdstukken is bij een aantal onderdelen onderscheid aangebracht in middelen die gekoppeld worden aan de vaststelling van dit programma, middelen waarvoor al dekking bestaat en middelen die in de toekomst kunnen worden gevraagd. Dit wordt in dit hoofdstuk verder toegelicht. De financiële vertaling hiervan werd uitgewerkt in het financiële overzicht bij de Voorjaarsnota.

8.1 Welke investeringen worden nu gevraagd?

In de hoofdstukken 2 t/m 7 is voor elk deelprogramma aangegeven welke middelen worden gekoppeld aan de vaststelling van dit programma. In (sterk) samengevatte vorm zijn dit middelen voor:

- het kunnen voortzetten van subsidies voor het netwerk duurzaamheid, om dit netwerk te laten groeien
- het organiseren van de samenwerking met stakeholders en inwoners
- het op peil houden van regelingen en activiteiten voor energiebesparing en woningisolatie
- het toewerken naar besluitvorming over collectieve warmte
- het ontwikkelen van een aanpak duurzaamheid voor bedrijven
- het opnemen van duurzame maatregelen in de openbare ruimte en het beheer hiervan (in deze periode met name het doen van onderzoek hiernaar)
- het ontwikkelen van een planmatige aanpak voor maatregelen klimaatadaptatie en biodiversiteit
- het integreren van duurzaamheid in gemeentelijke beleidsterreinen en taken
- het monitoren en meten van de voortgang van het beleid en dit programma.

In onderstaande tabel is de geraamde omvang van deze middelen weergegeven.

Deelprogramma		Jaar	Middelen voor programma
C&P	Communicatie en participatie	2026-2030	1.710.000
W	Comfortabel en duurzaam wonen	2026-2030	760.000
B	Vitale en duurzame bedrijvigheid	2026-2030	440.000
OR	Toekomstbestendige openbare ruimte	2026-2030	502.500
G	Gemeente - duurzaam in eigen huis	2026-2030	195.000
M&R	Monitoring en rapportage	2026-2030	0
Totaal programma		2026-2030	3.607.500

De gevraagde middelen voor de gehele programmaperiode 2026 t/m 2030 zijn € 3.607.500, omgerekend per jaar is dit gemiddeld € 721.500. (Ter vergelijking: bij de 4^e tussenrapportage over het Milieuprogramma 2021-2025 werd voor het jaar 2025 een bedrag van € 595.000 beschikbaar gesteld.)

8.2 Welke investeringen worden in de toekomst gevraagd?

De nu gevraagde middelen geven niet het volledige beeld weer. Op verschillende plekken in dit programma wordt aangegeven dat toekomstige investeringen nodig kunnen zijn, waarbij de hoogte van die investeringen afhankelijk is van bestuurlijke besluiten, steeds vanuit een integrale afweging van opgaven. In het onderstaande overzicht zijn die onderdelen op een rij gezet.

Nummer	Programmaonderdeel	Toelichting	Jaar
W2	Warmteprogramma	Middelen en capaciteit voor uitvoering, waaronder participatie	2027-2030
W3	Collectieve warmtevoorziening	Uitvoering project collectieve warmte (in samenhang met warmteprogramma). Daadwerkelijk investeringen in een collectieve warmtevoorziening	2026-2030
B1	Vitale Werklocaties	Duurzaamheidsmaatregelen bedrijventerrein en andere werklocaties om het programma Vitale Werklocaties uit te voeren	2026-2030
OR3	Duurzaamheidsmaatregelen in beheer assets	Vertaling onderzoeksresultaten duurzame maatregelen assets naar beleid en beheer openbare ruimte	2027-2030
OR7	Uitvoeringsplan klimaatadaptatie	Budget voor uitvoerende maatregelen die geen onderdeel zijn van regulier beheer	2028-2030
OR10	Uitvoeringsplan biodiversiteit	Budget voor uitvoerende maatregelen die geen onderdeel zijn van regulier beheer	2028-2030
OR13	Versterken groenblauwe structuur	Budget voor uitvoering projecten	2027-2030
OR15	Solar carports	Budget voor realisatie solar carports	2027-2030
G1	Gemeentelijk- een maatschappelijk vastgoed	Uitvoeringsmaatregelen verduurzaming	2026-2030
G3	Sportvelden, sportbanen en speelplaatsen	Uitvoeringskosten verduurzaming	2026-2030
G8	Inkopen, aanbesteden en opdrachtgeven	Budget voor eventuele onrendabele top als gevolg van eisen duurzaamheid	2026-2030
G10	Zakelijk- en woon-werkverkeer	Uitvoering maatregelen verduurzaming zakelijk- en woon-werkverkeer	2028-2030

Het is niet mogelijk om de hoogte van deze investeringen op voorhand nauwkeurig te ramen. De omvang volgt zoals gezegd per onderwerp aan de hand van verdere voorstellen. Een bandbreedte van € 5 tot € 15 miljoen voor het totaal aan investeringen die in deze programmaperiode worden voorgelegd, lijkt op basis van de aard van de voorstellen aannemelijk. Een eventuele gemeentelijke investering in een collectieve warmtevoorziening is hierin nog niet meegerekend. Er kunnen zich in de komende vijf jaar daarnaast andere ontwikkelingen en projecten aandienen die nu niet zijn voorzien.